

Gullbrand Giacobbe-Helleberg

HISTADRUT - INGEN VERDIG SAMARBEIDSPARTNER FOR NORSK LO ELLER ARBEIDERBEVEGELSEN.

Norsk LOs samarbeid med israelsk LO, Histadrut, har en lang historie. De nære båndene mellom det norske og det israelske arbeiderpartiet er den historiske bærebjelken i dette samarbeidet. På samme måte som norsk LO i alle år har hatt sterke bånd til DNA så har Histadrut siden opprettelsen vært knyttet til det israelske arbeiderpartiet. Og i kraft av det israelske arbeiderpartiets mangeårige politiske dominans i Israel har Histadrut stått last og brast med politikken staten Israel til enhver tid har ført.

Spesielt etter de første årene etter opprettelsen av staten Israel var dette kvartett-samarbeidet meget sterkt. Og denne historien er, for Norges del, uløselig knytta til DNAs ukritiske holdning til utviklinga av staten Israel, det israelske arbeiderpartiet og Histadrut. Et annet viktig moment her er selvfølgelig Norges lojalitet til Israels viktigste økonomiske og militære støttespiller USA.

Selv om det hele bør sees i samtidens lys med nylig avsluttet verdenskrig og Europas dårlige samvittighet, ble det også den gang fremmet kritikk her hjemme når Gerhardsen, Bratteli, Håkon Lie m fl ukritisk var med på alle typer samarbeid med Israel. Mange av oss husker fortsatt hvordan den pro-israelske propagandaen blomstret i perioden da blant andre norske arbeiderpartipolitikere og representanter for fagbevegelsen reiste til Israel for å plante trær for fred samtidig som palestinere ble fordrevet.

Mye vann har rent i havet siden da. Og vi har sett den israelske staten har utviklet og styrket sin sionistiske, rasistiske og militaristiske karakter. Med påfølgende kriger, fordrivelse og okkupasjon. Storstilt bygging av ulovlige kolonier, bygging av Muren, fordømt av menneskerettighetsdomstolen i Haag, og etablering av hundrevis av militære check-points.

Det israelske arbeiderpartiet og den israelske fagbevegelsen Histadrut har ikke bare fulgt med på ferden. De har sammen med israelske høyrepartier og jødiske ekstremistpartier utgjort bærebjelken i dette samfunnet.

Fra klasse til nasjon.

Allerede ved Histadruts opprettelse i 1920 under navnet "The General Federation of Jewish Labor" var det klart hvilke politiske mål som skulle ligge til grunn. Organisasjonen hadde to klare strategier: De skulle "erobre arbeidet fra palestinske arabere" og sikre et økonomisk fundament for en jødisk nasjon.

Ben Gurion, sioniststatens frontfigur og statsminister, var Histadruts første generalsekretær. Han uttalte følgende: "Jeg tviler på om vi ville ha hatt en stat uten Histadrut. Opprettelsen av en sionistisk bevegelse av arbeidstakere er den første forutsetning for oppfyllelsen av sionismen".

Den viktigste, drivende motsetninga i verden går mellom arbeid og kapital. Dette er anerkjent av en samla internasjonal arbeiderbevegelse. Den faglige kampen står mellom de som eier og de som selger arbeidskrafta si. Men Histadrut's primære rolle var ikke forsvaret av medlemmenes lønn og arbeidsvilkår, men kolonisering av Palestina. Klassekamp ble omdefinert til kamp mot arabiske arbeidskraft.

Histadrut ble etter hvert både arbeidsgiver og storkapitalist. De etablerte og drev et utall bedrifter og har sittet godt representert på begge sider av bordet. Histadruts bedrifter har sysselsatt en stor andel av Israels arbeidstakere, og så seint som på 1980-tallet var de landets største arbeidsgiver. Medlemsboka, var en forutsetning for å bli ansatt. En slik organisering vil mange definere som korporativisme og ikke som Håkon Lie mente; "en slags sosialisme som fikk ørkenen til å blomstre"

Histadrut som apartheidunion.

Histadrut har aldri tatt ansvar for palestinske arbeidere. Fra begynnelsen utelukka de arabiske arbeidere fra medlemskap og kasta dermed det sentrale faglige prinsippet om arbeidersolidaritet på båten, til fordel for nasjonal jødisk enerett. Velferd og rettigheter ble en eksklusiv rett for personer med jødisk religion.

Denne segregeringa har de fortsatt med inn i moderne tid. Tusener av palestinere leter desperat etter en levevei for å forsørge seg selv og familien. Okkupasjon og avsperring av de palestinske områdene tvinger mange arbeidere inn i Israel på jakt etter arbeid. Samtidig som kontinuerlige restriksjoner på bevegelse gjør mulighetene for å komme inn uforutsigbare. Her spiller apartheid-muren en destruktiv rolle. Når 15 000 palestinere med innvilget arbeidstillatelse skal passere sjekkpunktene står de ofte to til tre timer i kø hver morgen og kveld. I tillegg til en allerede lang arbeidsdag pluss reisetid til og fra jobb blir fem-seks timer med trakasering på check-pointene rett og slett for mye. Hvilket i sin tur betyr at flere prøver å jobbe uten tillatelse inne i Israel eller på de ulovlige koloniene. Her blir mange grovt utnyttet av israelske arbeidsgivere

i form av underbetaling og elendige arbeidsforhold. Hver uke blir også hundrevis av disse tatt av israelske sikkerhetsstyrker ofte med uanede konsekvenser for den enkelte og deres familier. Histadrut foretar seg overhodet intet mot denne uretten.

I dag er Histadrut svekket. Først og fremst på grunn av liberaliseringa som nådde Israel på midten av 90-tallet. Økonomien skulle tilpasses globaliseringa. Resultat: Nedlegging, nedskjæring, privatisering og oppsplitting av Histadruts imperium. De mista etter hvert flere av bedriftene sine samtidig som medlemstallet raste. Som fagorganisasjon har de i dag redusert innflytelse i det israelske samfunnet.

Siden 70-tallet har Histadrut svindla palestinere som arbeider i Israel for mer enn to milliarder dollar. De trekker 1 prosent i måneden av lønna til palestinske arbeidere, sjøl om dette ikke gir rett til medlemskap og derved rettigheter i faglige spørsmål. Oslo-avtalen skapte et klima hvor det skulle være "dialog mellom partene" Histadrut inngikk et "samarbeid" med PGFTU (palestinsk LO). Blant annet ble det avtalt at Histadrut skulle representere palestinske arbeidstakere i Israel og betale tilbake til PGFTU de pengene de har trukket fra palestinske lønninger. Avtalene førte til uenighet og splid innad i Palestina og palestinsk fagbevegelse.

Bærebjelkene i internasjonalt faglig samarbeid.

Arbeiderbevegelsen har hatt internasjonal solidaritet på dagsordenen fra den moderne arbeiderklassen så dagens lys. Samhold over landegrensene springer ikke ut av medfølelse med dem som lider, men av klassens tvingende behov for solidaritet. I solidaritetsbegrepet ligger det gjensidighet og erkjennelse av felles interesser i kampen mot en felles fiende. Fagbevegelsen må forsvare, og stå som garantist for viktige samfunnsverdier som solidaritet verdighet og menneskerettigheter. Disse idealene har ikke stått og står ikke på Histadruts dagsorden.

Histadrut er synonymt med sionismen som ideologi, som igjen er synonymt med okkupasjon og annektering av land. Målet er Erez Israel, en betent betegnelse på det bibelske landet Israel, det landet jødene blei lova av gud, som inkluderer minst hele det historiske Palestina. Histadrut er grunnleggende sionistisk også nå i 2011. De støtter i all hovedsak staten Israels politikk uansett regjering, høyre eller venstre.

De er en høyst tvilsom fagbevegelse i tradisjonell faglig forstand. Histadrut har utvikla seg og vokst i symbiose med det sionistiske statsprosjektet, og de har gjort sine valg. Valgene de har gjort overfor den palestinske arbeiderklassen er uforenlig med grunnverdiene den internasjonale fagbevegelsen er tufta på. Støtte til Histadrut og støtte til palestinske arbeidstakere eller palestinsk faglig organisering er derfor to uforenlige størrelser.

Hvilke standpunkter inntar Israelsk LO til den siste tids begivenheter?

De støtter apartheid-muren som fortsatt er under bygging.

De støtter blokaden av Gaza.

De støtta den brutale krigen mot Gaza vinteren 2008-2009

De støtta overfallet og drapet på ni aktivister om bord i det tyrkiske skipet Mavi Marmara som skulle prøve å bryte blokaden av Gaza.

De har aldri protestert mot fengslinger av palestinske faglige aktivister.

Konklusjon:

Histadrut var, sammen med palestinsk PGFTU, gjester ved vår siste LO kongress og forlot møtet i raseri fordi kongressen utalte støtte til palestinsk fagbevegelse. Ved ITF kongressen i Mexico City i 2010 forlot de debatten under punktet om Palestina.

Histadrut bør boikottes. Norsk LO bør bryte forbindelsene. I 2010 kom LO i fem norske byer; Oslo, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø, med uttalelser i retning av frys eller bryt. Mange lokale klubber og fagforeninger går inn for brudd.

Internasjonal fagbevegele har i det siste kommet sterkere på banen og det er viktig at vi nå også fra norsk fagbevegelses side høyrer innsatsen for å presse Israel til å avslutte okkupasjon og ekspansjon.

Palestinske faglige organisasjoner, herunder alle de som utgjør PGFTU, knytter seg nå til BDS-kampanja med krav om brudd med Histadrut.

I solidaritet med disse stiller vi parola: Bryt med Histadrut.

Gullbrand Giacobbe-Helleberg, Palestinakomiteens Faglige Utvalg.

Gerd Kristiansen 14. februar 2012:

Suppe på rustne spiker.

Palestinakomiteens Gullbrand Giacobbe-Helleberg krever i Klassekampen 26. januar at LO kutter alle bånd med den israelske fagbevegelsen Histadrut. Det er prisverdig at Giacobbe-Helleberg utviser engasjement for palestinske arbeidere, men han er i utakt medvirkeligheten når han forsøker å beskrive LOs internasjonale engasjement.

Et viktig poeng i Hellebergs artikkel er en påstand om at Histadrut ikke har betalt tilbake medlemskontingent til palestinsk fagbevegelse (PGFTU). Det er sant at Histadrut gjennom mange år har trukket en prosent i kontingent av hver eneste palestinske arbeider som har jobbet i Israel, men historien slutter ikke her. LO forsøkte tidlig på 1990-tallet å bistå palestinsk fagbevegelse for å rette opp denne urettferdigheten. I 1995 ble det inngått en avtale i to trinn, første del ble gjennomført, mens avtalens trinn to ikke ble fulgt opp av Histadrut.

International Trade Union Confederation (ITUC), hvor også Histadrut og palestinsk fagbevegelse er medlem, bisto for å få i gang nye forhandlinger i 2008. Avtalen som ble inngått mellom Histadrut og (PGFTU) førte til tilbakebetaling av ca. 22 millioner norske kroner til PGFTU. Avtalen innebærer at PGFTU og Histadrut nå deler kontingenten på en prosent. Giacobbe-Helleberg påstand er derfor beviselig feil.

I LO er vi svært tydelige på at den politiske utviklingen i Israel går i feil retning, og at det for palestinerne er mer alvorlig enn noensinne. Det er heller ingen grunn til å sette spørsmålstegn ved vår politiske linje om man tar seg tid til å lese LOs krystallklare kongressvedtak fra 2009, der vi kritiserer Israels overgrep mot den palestinske befolkningen.

Det er også viktig å minne om at LO gjennom mange år har støttet kampen for en egen palestinsk stat innenfor grensene fra 1967. Våre initiativ har vært mange. I forbindelse med invasjonen av Gaza i januar 2009 var vi medarrangør av den største demonstrasjonen mot Israels politikk noensinne. Vi protesterte også høylytt mot israelske raid mot båtaksjonistene som forsøkte å bryte blokaden av Gaza, og som førte tiltap av ni menneskeliv.

Så til det viktige spørsmålet. Skal det faktisk at vi er uenig med Histadrut på en rekke områder medføre at vi boikotter israelsk fagbevegelse? Svaret fra LOs side er et soleklart nei. En hovedårsak til dette er at palestinsk fagbevegelse, PGFTU selv ønsker at vi skal opprettholde denne dialogen. Det er underlig at Palestinakomiteens representant utelater dette i sin argumentasjon.

Det er liten tvil om at det til grunn for Giacobbe-Hellebergs utspill ligger et ønske om at LO-kongressen i 2013 skal vedta boikott av Histadrut. De skal byttes ut med organisasjonen WAC-Ma'an, som er et faglig rådgivningssenter som per dags dato opplyser at de har 2000 betalende medlemmer.

Hvis dette er linjen til solidaritetsbevegelsen for et fritt Palestina, så nærmer vi oss et lavmål. Skal LO slutte å ta opp diskrimineringen av palestinerne i det israelske arbeidsmarkedet med Histadrut? Skal vi be palestinsk fagbevegelse slutte å snakke med Histadrut? Om en tenker seg litt om, skal det mye til å konkludere med at det er en god ide. Her har utvilsomt Giacobbe-Helleberg kokt suppe på rustne spiker.

Gerd Kristiansen,
nestleder, LO
gerd.kristiansen@lo.no

Svar fra Gullbrand Giacobbe-Helleberg

LOs Gerd Kristiansen kommenterer i Klassekampen 14. februar min kronikk av 6. februar som oppfordrer LO i Norge til å bryte med Histadrut.

Min kronikk handler ikke om LOs innsats og solidaritetsarbeid til støtte for palestinerne. Jeg prøver å tegne et historisk og politisk bakteppe som forklaring på hvorfor Histadrut siden opprettelsen har vært knyttet til det sionistiske prosjektet: *En jødisk stat i Palestina*.

Resultater av denne politikken:
Histadrut støtter okkupasjonen av Palestina.

Histadrut støtter Muren på Vestbredden og rundt Gaza.
Histadrut støtter og er involvert i bygginga av ulovlige kolonier på okkupert jord.
Histadrut støttet angrepet på Gaza og bordinga av Freedom Flotilla.
Histadrut behandler palestinske arbeidere i Israel som annenrangs borgere.
Histadrut støtter Israels avvisning av 48-flyktningene.
Histadrut har aldri protestert mot fengsling av palestinske fagforeningskamerater.

Det er ikke å koke suppe på rustne spiker, som Gerd Kristiansen påstår, når vi setter søkelys på Histadruts medvirkning til brudd på internasjonal lov. Dette er uforenlig med rollen en fagbevegelse skal spille. Histadruts standpunkter og virksomhet står i grell kontrast til alt vi forbinder med faglig internasjonal solidaritet.

Foreninger og bransjer som utgjør PGFTU har, sammen med andre fagorganisasjoner i The Palestinian Trade Union Coalition for BDS, slutta seg til kravet om boikott av israelske institusjoner som deltar i eller støtter okkupasjonen. Histadrut er en av disse. At representanter fra PGFTU-ledelsen som en følge av Oslo-avtalen ser seg forpliktet til å møte Histadrut-ledelsen, forandrer ikke dette. Lederen i PGFTU, Shahir Sahed, sier at PGFTUs kontakt med Histadrut ikke må brukes til å legalisere samarbeid med Histadrut.

Vi er kjent med forhandlingene om Histadruts tilbakebetaling av medlemskontingent til palestinsk fagbevegelse. Men Histadrut ikke har tilbakebetalt beløpet de har underslått. I følge kilder har Histadrut betalt tilbake ca 1/5.

I 2009 hevder Hanna Zohar og Shir Hever i Economy of the Occupatin at 116 millioner israelske shekel, ca 181.5 millioner norske kroner, ikke er tilbakebetalt. Dani Ben Simhon skriver i artikkelen The Unmaking of the Histadrut at underslaget av palestinsk medlemskontingent gjennom 26 år beløper seg til enda høyere summer. Tilbakebetalinga av de 22 millionene kronene Kristiansen nevner, blir en brøkdel i dette regnestykket.

Hvem som skal representere israels arbeidere er ikke opp til meg. Men det må være lov å trekke fram israelske fagorganisasjoner som WAC Ma'an som solidariserer seg med palestinske arbeidere og bistår dem.

Alle er bedre tjent med å støtte de kreftene som bidrar til likeverd enn å samarbeide med organisasjoner som støtter okkupasjonen.

Fagbevegelse og LO kan bidra ved å bryte forbindelsen med Histadrut.

Gullbrand Giacobbe-Helleberg
Palestinakomiteens Faglige Utvalg.